

კულტურის ენა
LANGUAGE OF CULTURE

აკაკი ყულიჯანიშვილი
Akaki Kulidjanashvili

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: ენა, კომუნიკაცია, კულტურა, კულტურის
ენა, გაგება

Keywords: language, communication, culture, language of culture,
understanding

კულტურა შეიძლება განხილული იქნას, როგორც თავისებური ენა. მას ნაციონალური ენის მთელი რიგი თვისებები აქვს, ამდენად, ბუნებრივი ენის ანალოგიით, კულტურას, როგორც სოციალური გამოცდილების გადაცემის და ადამიანთა შორის კომუნიკაციის საშუალებას, შეიძლება ვუწოდოთ ენა. კულტურის ენა არის ფორმების, სიმბოლოების, ნიშნების, ტექსტების და ა. შ. ერთობლიობა, რომელიც მოწოდებულია, შეინახოს და გადასცეს ინფორმაცია ამ კულტურის მატარებელ ადამიანს, ადამიანთა ჯგუფს. კულტურის ენის არსებითი მახასიათებელია დიალოგურობა. კულტურის ენა მხოლოდ იმ შემთხვევაში ასრულებს თავის ფუნქციას, როცა არსებობს ამ ენის გამგები სუბიექტი. წინააღმდეგ შემთხვევაში კულტურის ფენომენები: სიმბოლოები, ტექსტები, ნიშნები და ფორმები, შეიძლება ფიზიკურად არსებობდნენ, როგორც რეალური, დროსა და სივრცეში არსებული საგნები, მაგრამ ისინი მოკლებულნი იქნებიან იმ თავდაპირველ საზრისს, რომელიც მათ გააჩნდათ და ამდენად ვეღარ შეასრულებენ ენისათვის დამახასიათებელ ინფორმაციის შენახვისა და გადაცემის ფუნქციას. ასეთ შემთხვევაში კულტურის ენა დუმს, მისი არ ესმით და, ამდენად, ის აღარ არსებობს როგორც ენა.

ყოველ კულტურას თავისი ენა აქვს. ის ქმნის სამყაროსა და ადამიანის მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელ სურათს, რაც, თავის მხრივ, აისახა კულტურის კონკრეტულ ფორმებზე. კულტურის ენამ რომ შეასრულოს თავისი ფუნქცია, ამისთვის აუცილებელია არსებობდეს ამ ენის გამგები, ამდენად, კულტურის ენის არსებითი მომენტი გაგება. კულტურის არტეფაქტი, ერთი მხრივ, შედგება რეალურ-ფიზიკური ნიშან-თვისებებისაგან, მეორეს მხრივ, არის საზრისის, ირეალური განზომილების მატარებელი, სწორედ საზრისის შეტანა ბუნებრივ ფაქტში აქცევს მას კულტურის ფენომენად. კულტურის ფენომენი ხომ იმით განსხვავდება ბუნების ფაქტისაგან, რომ ის საზრისის, მნიშვნელობის შრმცველია. ადამიანმა რომ შეძლოს კულტურის ფენომენთან, როგორც ასეთთან ურთიერთობა, ამისთვის მას

უნდა ესმოდეს მისი საზრისი. საზრისის გაგება კი მოითხოვს იმ ენის, ნიშნების, სიმბოლოების, ფორმების ცოდნას, რომელშიც დაშიფრულია საზრისი. კულტურა ნიშნებსა და სიმბოლოებში არსებობს და, ამდენად, ის თავისებური ენაა, ამ აზრით კულტურა ენაა, რომლის ცოდნა აუცილებელი პირობაა, რათა გავიგოთ ამ ენაზე განხორციელებული კულტურა.

ლიტერატურა:

ჰუმბოლდტი ვ. (1985). ენა და კულტურის ფილოსოფია.

ლო ვ. (2010). ლინგვისტიკის ისტორია ევროპაში პლატონიდან 1600 წლამდე. თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა. თბილისი.

ყულიჯანიშვილი ა. (2009). კულტურის თეორია. თბილისი.

Culture can be considered as a peculiar language. It has a number of features of a national language, thus by analogy with natural language culture as a means of transferring social experience and communication between people, can we call it language. The language of culture is a combination of forms, symbols, sings, texts, etc. A community dedicated to storing and transmitting information to a person, a group of people, carrying this culture. The essential characteristic of the language of culture is dialogcity. The language of culture fulfills its function only when there is a subject who understands this language. Otherwise, cultural phenomena: Symbols, texts, sings and shapes can physically exist as objects in real time and space. But they will be deprived of the original knowledge that they had and thus will no longer be able to reform the function of storing and transmitting information characteristic of language. In such a case, the language of the culture is silent, it is not understood, and thus it no longer exists as a language.

Every culture has its own language. It creates a unique image of the world and man, which in turn is reflected in specific forms of culture. In order of the language of a culture to fulfill its function, it is necessary

to have people who understand this language, thus understanding the language of culture is essential. On the one hand, the artifact of culture consists of real-physical characteristics, on the other hand, there are carriers of sense, an unreal dimension, it is the introduction of sense into a natural fact that turns it into a cultural phenomenon. After all, the phenomenon of culture differs from the fact of nature in that it is the bearer of sense and meaning. In order for a person to be able to relate to the phenomenon of culture as such, he must understand its meaning. Understanding the sense requires knowledge of the language, signs, symbols, forms in which the sense is encoded. Culture exists in signs and symbols, and thus it is a peculiar language, in this sense, culture is a language, the knowledge of which is a necessary condition to understand the culture embodied in this language.

References:

Humboldt W. (1985). Language and Philosophy of Culture (in Russian).

Lo V. (2010). A History of Linguistics in Europe from Plato to 1600 Tbilisi University Press. Tbilisi.

Kulidjanishvili A. (2009). Theory of Culture. Tbilisi.